

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

СЕМІНАРИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

для студентів V курсу факультету педагогічної освіти

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ

01. Освіта
014 Середня освіта
014.11 Середня освіта (фізична
культура)

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПІНЬ
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ

другий (магістерський)
магістр
магістр освіти (за предметною
спеціалізацією «Фізична культура»),
викладач фізичної культури

Затверджено на засіданні кафедри теорії і методики фізичної культури
Протокол № _____ від « ____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри професор _____ Боднар І.Р.

Теми та короткий зміст семінарських занять

Семінарське заняття № 1

**ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЯК НАУКОВА ТА
НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І
МЕТОДИКИ**

ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЯК НАУКИ (2 год.).

1. Місце ТіМФВ в системі наукових знань.
2. Структура та зміст ТіМФВ як навчальної дисципліни.
3. Вихідні поняття ТіМФВ, дискусійні моменти в їх сучасному тлумаченні.
4. Суміжні поняття ТіМФВ у практиці ФВ та НДР з проблем ФВ.
5. Сучасні пріоритети розвитку науки в сфері фізичної культури і спорту.
6. Формування наукових підходів до визначення рівнів мотивації різних верств населення щодо застосування засобів фізичної культури і спорту для профілактики захворювань, зміцнення здоров'я.
7. Використання “штучного керуючого середовища” в процесі ФВ (апаратні пристосування, спеціалізоване устаткування, тренажерні пристрої).
8. Використання комп'ютерних технологій в процесі ФВ.

Теми та зміст самостійної роботи:

1. Ознайомитись із сучасним тлумаченням основних вихідних понять в ТіМФВ.
2. Підготуватись до дискусії „Сучасні підходи до тлумачення понять: „фізична культура особистості, фізичний розвиток, фізичні якості”.

ЛІТЕРАТУРА

1. Демінський А.Ц. Основы теории и методики физического воспитания. – Донецк: АО Донеччина, 1995. – 520 с.
2. Теория и методики физического воспитания: Учебн. для студентов фак. физ. культуры пед. ин-тов по спец. 03.03. Физ. культура / Под ред. Б.А.Ашмарина. - М.: Просвещение, 1990. - 287 с.
3. Цільова комплексна програма „Фізичне виховання здоров'я нації”. – К. 1998. – 48 с.
4. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2001. - 272 с.
5. Шиян Б.М., Папуша В.Г., Приступа Є.Н. Теорія фізичного виховання. - Львів: ЛОНМІО, 1996. - 220 с.

6. Холодов Ж.К., Кузнецов В.С. Теория и методика физического воспитания и спорта: Учеб. пособие для студ. высших учеб. заведений. – 2 –е изд. испр. доп. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 480 с.

Семінарське заняття № 2

АНАЛІЗ СВІТОГЛЯДНИХ, ПРАВОВИХ, ПРОГРАМНО-НОРМАТИВНИХ, ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНИХ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ОСНОВ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УКРАЇНІ (2 год.).

1. Система фізичного виховання як вихідне поняття теорії фізичного виховання.
2. Фактори, що забезпечують функціонування системи ФВ у сучасному суспільстві.
3. Традиції української народної культури, як передумова формування національної системи ФВ.
4. Аналіз основ системи ФВ в Україні (світоглядні, правові, програмно-нормативні, теоретико-методичні, організаційні).

Теми та зміст самостійної роботи:

1. Підготуватись до дискусії „Оцінка можливостей реалізації Національної доктрини, перешкоди у її виконанні”.

Тематика рефератів:

1. Місце ТiМФВ в системі наукових знань у сучасному суспільстві.
2. Фактори, що забезпечують функціонування системи ФВ у сучасному суспільстві.
3. Традиції української народної культури, як передумова формування національної системи ФВ.
4. Сучасний стан системи ФВ в Україні (правові, програмно-нормативні, теоретико-методичні, організаційні основи).
5. Шляхи реформування національної системи ФВ в Україні.
6. Аналіз історично сформованих соціальних систем фізичного виховання у різних регіонах світу (за вибором студента).
7. Аналіз сучасних педагогічних систем фізичного виховання (за вибором студента).

ЛІТЕРАТУРА

1. Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту: проект. – „Спортивна газета”, 4 грудня 2003.
2. Резолюція I спортивного конгресу України. – „Спортивна газета”, 2 квітня – 5 квітня 2004.
3. Теория и методики физического воспитания: Учебн. для студентов фак. физ. культуры пед. ин-тов по спец. 03.03. Физ. культура / Под ред. Б.А.Ашмарина. - М.: Просвещение, 1990. - 287 с.
4. Цільова комплексна програма „Фізичне виховання здоров'я нації”. – К. 1998. – 48 с.
5. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2001. - 272 с.
6. Шиян Б.М., Папуша В.Г., Приступа Є.Н. Теорія фізичного виховання. - Львів: ЛОНМІО, 1996. - 220 с.

Семінарське заняття № 3

ПРОБЛЕМАТИКА ТОЧНОСТІ ПОСТАНОВКИ ЗАВДАНЬ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ. АНАЛІЗ СУТНІСНОГО ЗМІСТУ ПРИНЦИПІВ, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ПРОЦЕС ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ (2 год.).

1. Характеристика чинників, що визначають мету фізичного виховання (біологічні і соціальні потреби особистості, потреби особистості, потреби суспільства).
2. Характеристика завдань фізичного виховання, визначення ознак, що розподіляють їх на різні групи, уточнення формулювання завдань.
3. Характеристика змісту принципів, що регламентують процес фізичного виховання (загальні соціальні принципи виховної стратегії суспільства, загальнопедагогічні принципи, специфічні принципи фізичного виховання).
4. Визначення взаємозв'язку між завданнями і принципами фізичного виховання як складовими даного педагогічного процесу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Демінський А.Ц. Основы теории и методики физического воспитания. – Донецк: АО Донецчина, 1995. – 520 с.
2. Теория и методики физического воспитания: Учебн. для студентов фак. физ. культуры пед. ин-тов по спец. 03.03. Физ. культура / Под ред. Б.А.Ашмарина. - М.: Просвещение, 1990. - 287 с.
3. Цільова комплексна програма „Фізичне виховання здоров'я нації”. – К. 1998. – 48 с.
4. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2001. - 272 с.
5. Шиян Б.М., Папуша В.Г., Приступа Є.Н. Теорія фізичного виховання. - Львів: ЛОНМІО, 1996. - 220 с.
6. Холодов Ж.К., Кузнецов В.С. Теория и методика физического воспитания и спорта: Учеб. пособие для студ. высших учеб. заведений. – 2 –е изд. испр. доп. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 480 с.

Семінарське заняття №4

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ. ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ (2 год.).

1. Характеристика засобів, фізичного виховання, критеріїв та ознак їх класифікації.
2. Характеристика фізичних вправ як основний засіб фізичного виховання (техніка фізичних вправ, характеристика рухів).
3. Напрямки та вимоги використання природних сил як засобу фізичного виховання.
4. Гігієнічні фактори, що впливають на ефективність занять фізичним вправами.
5. Характеристика методів фізичного виховання, критеріїв та ознак їх класифікації.
6. Характеристика впливу методів фізичного виховання на спрямованість даного педагогічного процесу.
7. Особливості застосування методик різної спрямованості у процесі занять фізичними вправами.

Теми та зміст самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення про засоби фізичного виховання, що недостатньо висвітлені у поширених науково-методичних публікаціях
2. Зробити письмовий аналіз класифікації методів фізичного виховання які пов'язані з нормуванням і управлінням навантаження в процесі виконання фізичних вправ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Демінський А.Ц. Основы теории и методики физического воспитания. – Донецк: АО Донеччина, 1995. – 520 с.
2. Теория и методики физического воспитания: Учебн. для студентов фак. физ. культуры пед. ин-тов по спец. 03.03. Физ. культура / Под ред. Б.А.Ашмарина. - М.: Просвещение, 1990. - 287 с.
3. Цільова комплексна програма „Фізичне виховання здоров'я нації”. – К. 1998. – 48 с.
4. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2001. - 272 с.
5. Шиян Б.М., Папуша В.Г., Приступа Є.Н. Теорія фізичного виховання. - Львів: ЛОУНМО, 1996. - 220 с.
6. Холодов Ж.К., Кузнецов В.С. Теория и методика физического воспитания и спорта: Учеб. пособие для студ. высших учеб. заведений. – 2 –е изд. испр. доп. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 480 с.

Семінарське заняття №5

ПРОБЛЕМАТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ БАЖАННЯ ЗАЙМАТИСЬ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ (2 год.).

1. Організаційні форми фізичного виховання як складові даного педагогічного процесу.
2. Аналіз підходів до класифікації організаційних форм фізичного виховання, аналіз критеріїв та ознак цих класифікацій.
3. Теоретичне обґрунтування структури занять у фізичному вихованні.
4. Загальні вимоги до проведення уроку фізичної культури.
5. Взаємозв'язок між бажанням особистості займатися фізичними вправами і метою процесу фізичного виховання.
6. Аналіз видів спонукань, спрямованих на формування бажання займатися фізичними вправами.
7. Аналіз перешкод, що виникають у процесі формування потреби займатися фізичними вправами

ЛІТЕРАТУРА

1. Демінський А.Ц. Основы теории и методики физического воспитания. – Донецк: АО Донеччина, 1995. – 520 с.
2. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2001. - 272 с.
3. Шиян Б.М., Папуша В.Г., Приступа Є.Н. Теорія фізичного виховання. - Львів: ЛОНМІО, 1996. - 220 с.
4. Холодов Ж.К., Кузнецов В.С. Теория и методика физического воспитания и спорта: Учеб. пособие для студ. высших учеб. заведений. – 2 –е изд. испр. доп. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 480 с.
5. Линець М.М. Основы методики розвитку рухових якостей. – Львів: Штабар, 1997. – 208 с.
6. Романенко В.А. Двигательные способности человека. – Донецк: Новый мир, УКЦентр, 1999. – С. 245-296.

Семінарське заняття №6

ПРОБЛЕМАТИКА ФОРМУВАННЯ ФІЗКУЛЬТУРНИХ ЗНАНЬ, ВМІНЬ ТА НАВИЧОК (2 год.).

1. Характеристика знань як компоненту фізкультурної освіти.
2. Систематизація фізкультурних знань.
3. Чинники, що впливають на формування фізкультурних знань.
4. Особливості формування фізкультурних знань.
5. Аналіз зв'язку між рівнями засвоєння рухових дій та процесом їх навчання.
6. Особливості методики навчання руховим діям різної координаційної складності
7. Характеристика підходів до методики навчання руховим діям на різних етапах.
8. Характеристика перешкод, що виникають у процесі формування фізкультурних знань та рухових дій в осіб різного віку.

Теми та зміст самостійної роботи:

1. Ознайомитись із сучасним методологічними основами теорії навчання рухових дій.
2. Ознайомитись із сучасним тлумаченням “рухові задатки”, “рухові здібності”, “рухові якості”, “рухова обдарованість”, “талант”, та визначенням взаємозв'язку між ними.
3. Підготувати реферат відповідно змісту модуля (тематика додається).

Тематика рефератів:

1. Методологічні основи теорії навчання рухових дій.
2. Теорія побудови і управління рухами Н.А.Берштейна.
3. Методи ідеомоторного тренування та сенсорного орієнтування, що використовується в процесі навчання рухових дій.
4. Роль термінової інформації в процесі навчання рухових дій.
5. Вчення про сенситивні періоди природного розвитку рухових якостей.
6. Особливості жіночого організму та специфічні особливості силової підготовки дівчат та жінок.
7. Алгоритм розвитку простої та складної рухової реакції.
8. Особливості розвитку рухових якостей осіб другого зрілого віку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Демінський А.Ц. Основы теории и методики физического воспитания. – Донецк: АО Донеччина, 1995. – 520 с.
2. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2001. - 272 с.
3. Шиян Б.М., Папуша В.Г., Приступа Є.Н. Теорія фізичного виховання. - Львів: ЛОНМЮ, 1996. - 220 с.
4. Холодов Ж.К., Кузнецов В.С. Теория и методика физического воспитания и спорта: Учеб. пособие для студ. высших учеб. заведений. – 2 –е изд. испр. доп. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 480 с.
5. Линець М.М. Основы методики развития рухових якостей. – Львів: Штабар, 1997. – 208 с.
6. Романенко В.А. Двигательные способности человека. – Донецк: Новый мир, УКЦентр, 1999. – С. 245-296.

Семінарське заняття №7

КОНТРОЛЬ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ .ОСНОВНІ НАПРЯМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДОРΟΣЛОГО НАСЕЛЕННЯ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДОРΟΣЛОГО НАСЕЛЕННЯ (2 год.).

1. Мета і види контролю.
2. Особливості попереднього, оперативного, поточного та етапного контролю.
3. Педагогічний контроль як чинник підвищення мотивації учнів до занять фізичною культурою.
4. Застосування технічних засобів термінової інформації у педагогічному контролі.
5. Мета і завдання фізичного виховання дорослого населення.
6. Фізкультурно-гігієнічний напрям ФВ в побуті.
7. Оздоровчо-рекреаційний напрям ФВ. Загально-підготовчий напрям ФВ.
8. Спортивний напрям ФВ.
9. Професійно-прикладний напрям ФВ.
10. Лікувально-реабілітаційний напрям ФВ.
11. Військово-прикладна фізична підготовка.
12. Формування мотивації фізичної активності; формування фізкультурних знань; засоби ФВ осіб різного віку.
13. Технологія планування ФВ дорослого населення; педагогічний контроль у ФВ дорослого населення.
14. Оцінка стану здоров'я та фізичної підготовленості дорослого населення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Рыбковский А.Г. Управление двигательной активностью человека. – Донецк: ДонГУ, 1998. – 300 с.
2. Теория и методика физического воспитания. Том 2. Методика физического воспитания различных групп населения /Под.ред. Т.Ю.Круцевич. – К: Олимпийская литература, 2003. – 392 с.
3. Управление физическим состоянием организма. Тренирующая терапия./Т.В.Хутиев, Ю.Г.Антомонов, А.Б.Котова, О.Г.Пустовойт. – М: Медицина, 1991. – 256 с.
4. Холодов Ж.К., Кузнецов В.С. Теория и методика физического воспитания и спорта: Учеб. пособие для студ. высших учеб. заведений. – 2 –е изд. испр. доп. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 480 с.
5. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 2. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2002. - 248 с.

Семінарське заняття №8

МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ В ОСНОВНОМУ, СПОРТИВНОМУ ТА СПЕЦІАЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ВІДДІЛЕННЯХ ВНЗ ІІІ-ІV РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ (2 год.).

1. Характеристика контингенту основного навчального відділення та конкретизація завдань стосовно до його особливостей.
2. Особливості перспективного та оперативного планування процесу ФВ основного навчального відділення.
3. Особливості методики навчання рухових дій та спрямованого впливу на розвиток окремих рухових якостей.
4. Особливості формування мотивації на виконання навчальних завдань з ФВ.
5. Характеристика контингенту спортивного навчального відділення. Диференціація завдань залежно від спортивної обдарованості і перспектив спортивного вдосконалення.
6. Специфічні риси спортивної підготовки у навчальних групах спортивного вдосконалення.
7. Специфіка засобів і методів, що використовуються у навчальних заняттях з дисципліни „Фізичне виховання” у спеціальному навчальному відділенні.
8. Особливості методики загальної і ППФП студентів при відхиленнях у стані здоров’я.
9. Особливості методики занять із студентами груп „А”, „Б”, і „В” спеціального навчального відділення.
10. Засоби, які є протипоказані для використання в заняттях із студентами груп „А”, „Б”, і „В” спеціального навчального відділення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні проблеми організації фізичного виховання студентської та учнівської молоді Львівщини (зб. наук. праць). – Львів: ЛДФЕІ, 2003.
2. В.В.Романенко, О.С.Куц Рухова активність і фізичний стан студенток вищих навчальних закладів. Вінниця, 2003. – 130 с.
3. Канішевський С.М. Науково-методичні та організаційні основи фізичного удосконалення студентства. Вид. Друге, стереотипне – К:, 1999 – 270 с.
4. Масовая физическая культура в вузе: Учеб. пособие под ред. В.А.Маслякова, В.С.Матянсова. – Москва: Высшая школа, 1991.–240 с.
5. Сучасні проблеми розвитку теорії та методики гімнастики. Зб.наук.матеріалів. Львів: ЛДІФК, 2003.
6. Теория и методика физического воспитания. Том 2. Методика физического воспитания различных групп населения /Под.ред. Т.Ю.Круцевич. – К: Олимпийская литература, 2003. – 392 с.
7. Хаулі Е.Г., Френкі Б.Д. Оздоровительный фитнес. К. Олимпийская литература.